

Rozvoj venkova 2007–2013

PŘÍRUČKA KE

SPOLEČNÉMU RÁMCI PRO MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ

Metodický dokument

Září 2006

Generální ředitelství pro zemědělství a rozvoj venkova

OBSAH

1.	STRATEGIČTĚJŠÍ PŘÍSTUP K ROZVOJI VENKOVA.....	4
2.	SPOLEČNÝ PŘÍSTUP K MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ	5
3.	HIERARCHIE CÍLŮ A UKAZATELŮ	6
	Hierarchie cílů	6
	Společné ukazatele	7
	Další ukazatele	8
4.	POŽADAVKY NA MONITOROVÁNÍ V NOVÉM OBDOBÍ.....	9
5.	POŽADAVKY NA HODNOCENÍ V NOVÉM OBDOBÍ.....	9
6.	POŽADAVKY NA PODÁVÁNÍ ZPRÁV.....	10
	Monitorování	10
	Hodnocení	11
	Strategické monitorování	11
	Požadavky na podávání zpráv podle různých druhů ukazatelů.....	11
7.	KVANTIFIKACE A STANOVENÍ CÍLŮ	12
8.	ODPOVĚDNOST ZA POSKYTOVÁNÍ ÚDAJŮ	13
9.	PODPORA VÝVOJE MONITOROVÁNÍ, HODNOCENÍ A METODIKY	14

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1 – OBECNÉ POKYNY

- A. VÝBĚR A POUŽÍVÁNÍ UKAZATELŮ**
- B. POKYNY K HODNOCENÍ**
- C. POKYNY PRO HODNOCENÍ *EX ANTE*, VČETNĚ STRATEGICKÉHO POSUZOVÁNÍ VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

PŘÍLOHA 2 – POKYNY K PROGRAMOVÁNÍ A OPATŘENÍM

- D. HIERARCHIE CÍLŮ**
- E. INFORMAČNÍ LISTY OPATŘENÍ**

PŘÍLOHA 3 – POKYNY K UKAZATELŮM

- F. SEZNAM SPOLEČNÝCH UKAZATELŮ**
- G. INFORMAČNÍ LISTY ZÁKLADNÍCH UKAZATELŮ**
- H. INFORMAČNÍ LISTY UKAZATELŮ TÝKAJÍCÍCH SE VÝSTUPŮ**
- I. INFORMAČNÍ LISTY UKAZATELŮ TÝKAJÍCÍCH SE VÝSLEDKŮ**
- J. INFORMAČNÍ LISTY UKAZATELŮ DOPADU**
- K. PŘÍKLADY DALŠÍCH UKAZATELŮ**

PŘÍLOHA 4 – DALŠÍ POKYNY

- L. ČASTO KLADENÉ DOTAZY**
- M. SÍŤ PRO HODNOCENÍ**
- N. GLOSÁŘ POJMŮ**
- O. UŽITEČNÉ ÚDAJE**

Monitorování a hodnocení období 2007–2013

1. STRATEGIČTĚJŠÍ PŘÍSTUP K ROZVOJI VENKOVA.

Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005

Body odůvodnění 11, 8, 9

Aby byl zajištěn udržitelný rozvoj venkovských oblastí, je nezbytné se zaměřit na omezený počet hlavních cílů na úrovni Společenství, které se budou týkat konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, hospodaření s půdou a životního prostředí, kvality života a diverzifikace činností v těchto oblastech, s přihlédnutím k rozdílným poměrům od odlehlých venkovských oblastí, které jsou postiženy vylidňováním a upadají, po příměstské venkovské oblasti pod vzrůstajícím tlakem z městských center. (11)

Rada by měla přijmout na návrh Komise strategické směry, aby zaměřila strategický obsah politiky rozvoje venkova v souladu s prioritami Společenství, a tím zvýšila jeho transparentnost. (8)

Na základě strategických směrů by měl každý členský stát připravit národní strategický plán rozvoje venkova, který by tvořil referenční rámec pro přípravu programů pro rozvoj venkova. Členské státy a Komise by měly podávat zprávy o monitorování vnitrostátních strategií a strategie Společenství. (9)

Nové nařízení o rozvoji venkova zavádí podstatně jednodušší a strategičtější (tj. vedený spíše cílem než rozsahem) přístup k rozvoji venkova vymezením tří hlavních cílů a reorganizací dílčích cílů a opatření. Hlavní změny lze shrnout takto:

- 1) Naprosté zjednodušení provádění politiky zavedením jednotného systému financování a úpravy programování, rámce finančního řízení a kontroly programů pro rozvoj venkova;
- 2) Vymezení tří hlavních cílů opatření k rozvoji venkova (článek 4):
 - zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví podporou restrukturalizace, rozvoje a inovací;
 - zlepšování životního prostředí a krajiny podporou hospodaření s půdou;
 - zlepšování kvality života ve venkovských oblastech a povzbuzení diverzifikace hospodářské činnosti.

Tematická osa odpovídá všem hlavním cílům, pro jejichž splnění musí být vytvořeny programy pro rozvoj venkova, zatímco čtvrtá horizontální a metodická osa je vyhrazena integrování přístupu LEADER.

- 3) Dohoda o strategických směrech pro rozvoj venkova, které určují evropské priority pro rozvoj venkova, s cílem
 - přispět k silnému a dynamickému zemědělsko-potravinářskému odvětví Evropy, a to tak, že se zaměří na priority přenosu znalostí, modernizace, inovací a kvality v potravinářském řetězci a na prioritní odvětví, pokud jde o investice do fyzického a lidského kapitálu;

- přispět k prioritním oblastem biologické rozmanitosti a zachování a rozvoje systémů zemědělství a lesnictví s vysokou přírodní hodnotou a tradičních zemědělských krajín, ochrany vody a změny klimatu;
- přispět k zastřešující prioritě vytváření pracovních příležitostí a podmínek pro hospodářský růst;
- přispět k horizontální prioritě zlepšení řízení a uvolnění endogenního potenciálu pro rozvoj venkovských oblastí.

Členské státy by měly své strategie rozvoje venkova vyvinout z hlediska těchto cílů evropských priorit a vybrat na základě analýzy své vlastní situace ta opatření, která jsou pro provádění každé konkrétní strategie nejvhodnější. Strategie se pak realizuje v programech pro rozvoj venkova prováděním těchto opatření stanovených ve čtyřech operačních osách (články 20, 36, 52 a 63 nařízení Rady 1698/2005).

2. SPOLEČNÝ PŘÍSTUP K MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ

Článek 80

Společný rámec pro monitorování a hodnocení

Společný rámec pro monitorování a hodnocení se vypracovává ve spolupráci Komise a členských států a přijímá postupem podle čl. 90 odst. 2. Rámec stanoví omezený počet společných ukazatelů použitelných pro každý program.

Přístup k monitorování a hodnocení pro období 2007–2013 je založen na opatřeních minulých období, ale bude uskutečňován systematičtěji a přizpůsoben řadě nových požadavků uvedených v novém nařízení o rozvoji venkova.

- Jednoznačné vymezení cílů v nařízení, strategických směrech a jejich nezbytný odraz v programech zvyšuje potřebu náležitě jasného a stabilního systému monitorování a hodnocení.
- Nové nařízení o rozvoji venkova stanoví strategické monitorování strategií Společenství a vnitrostátních strategií souvisejících s prioritami EU, a proto vyžaduje vymezení společných ukazatelů a jejich kvantifikaci.
- Je potřeba na začátku programového období lépe stanovit základní ukazatele pro posouzení výchozí situace a položit základ pro rozvoj strategie programu.
- Spojování výstupů, výsledků a dopadů na úrovni EU pomůže posoudit pokrok v dosahování priorit Společenství.
- Organizování průběžného hodnocení zajistí lepší přípravu na formální hodnocení v polovině období a hodnocení *ex post* zejména zdokonaleným shromažďováním údajů.

Na základě zkušeností a požadavků nového nařízení je ve společném rámci pro monitorování a hodnocení uvedeném v tomto dokumentu kladen důraz na **kontinuitu a úpravu** stávajících pokynů pro období 2000–2006¹.

Nová opatření stanoví jednotný rámec pro monitorování a hodnocení všech zásahů na podporu rozvoje venkova. Ten zajišťuje celkovou kontinuitu, pokud jde o požadavky na monitorování, a představuje podstatné zjednodušení posuzování výsledků a dopadů a současně poskytuje členským státům větší pružnost.

Společný rámec pro monitorování a hodnocení obecně zavádí několik dalších **požadavků na shromažďování údajů** oproti stávajícímu období kromě případu, kdy v nařízení nebo v evropských strategických směrech pro rozvoj venkova došlo ke změně působnosti opatření nebo cíle.

3. HIERARCHIE CÍLŮ A UKAZATELŮ

Článek 81

Ukazatele

1. Pokrok, efektivita a účinnost programů pro rozvoj venkova z hlediska jejich cílů se vyhodnocuje pomocí ukazatelů týkajících se výchozí situace a finančního provádění, výstupů, výsledků a dopadu programů.
2. Každý program pro rozvoj venkova stanoví omezený počet dalších ukazatelů specifických pro tento program.
3. Pokud to povaha pomoci umožní, rozčlení se údaje týkající se ukazatelů podle pohlaví a věku příjemců.

Hierarchie cílů

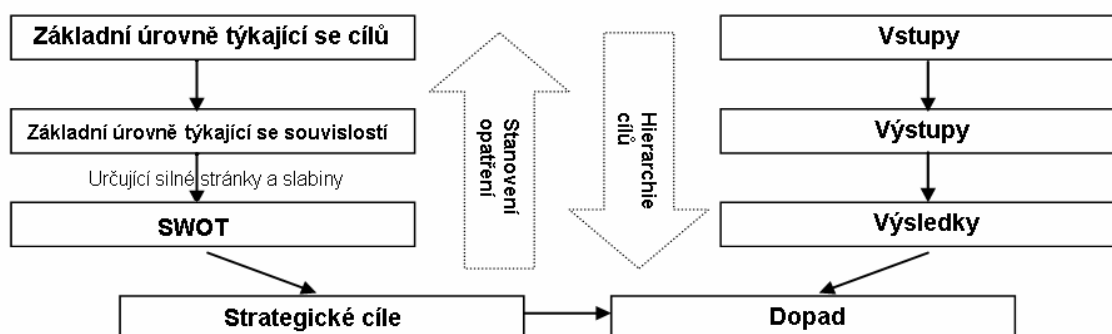
Společný rámec pro monitorování a hodnocení stanoví pět druhů ukazatelů v souladu s obecným přístupem k programování. Tyto ukazatele odpovídají **hierarchii cílů**, která je implicitně vymezena v nařízení. (**Viz. příloha 2, metodický pokyn D – hierarchie cílů**).

Hierarchií cílů se rozumí nástroj, který pomáhá analyzovat a oznamovat cíle programu a naznačuje, jak by místní intervence měly přispívat ke globálním cílům. Tyto cíle organizuje do různých úrovní (cílů, dílčích cílů) ve formě hierarchie nebo stromu, a znázorňuje tak logické souvislosti mezi cíli a jejich dílčími cíli. Synteticky předkládá různé **intervenční logiky** odvozené z nařízení, které spojují jednotlivé akce a opatření s celkovými cíli intervence.

Nařízení o rozvoji venkova obsahuje také **horizontální cíle**, které prostupují všemi opatřeními programu.

¹ Viz metodický pokyn O – užitečné údaje k přehledu pokynů pro období 2000–2006.

Přístup k programování se řídí posloupností. Základní ukazatele se používají pro vypracování analýzy silných stránek, slabín, možností a hrozeb (dále jen „analýza SWOT“) jako základu pro stanovení strategických cílů. Stanoví se ukazatele dopadu, které odpovídají těmto strategickým cílům a intervenční logice stanoveným v nařízení o rozvoji venkova. Na základě této strategie a nařízení se potom stanoví opatření. Pro každé opatření se vytvoří finanční ukazatele týkající se vstupů, výstupů a výsledků. Ty by měly odpovídat hierarchii cílů programu.



Ukazatele se používají jako nástroje pro posouzení míry dosažení očekávaných cílů pomocí opatření nebo celých programů. Posouzení dopadu, míry dosažení strategických cílů programu, se vytvoří na základě výstupů a výsledků jednotlivých opatření prostřednictvím hierarchie cílů.

Ukazatele by měly být konkrétní, měřitelné, hospodárně dostupné / dosažitelné, důležité pro program a měly by být k dispozici včas (SMART). Ukazatele nelze vždy opatřit kvantitativními statistickými údaji; ukazatele mohou v některých případech zahrnovat také kvalitativní posouzení nebo logické předpoklady.

Společné ukazatele

Společný rámec pro monitorování a hodnocení stanoví omezený soubor společných ukazatelů pro každou úroveň hierarchie cílů.

V důsledku příčinného řetězce „intervenční logiky“ začíná „hierarchie společných ukazatelů“ od vstupů – finančních a/nebo správních zdrojů, které vygenerují výstupy programových činností za účelem splnění operativních cílů nebo cílů opatření. Následnými výsledky jsou okamžité účinky intervencí, které by měly přispět k dosažení konkrétních cílů. Dopady by měly přispět k dosažení celkových cílů programu, které musí ve správně navrženém programu odpovídat předem určeným potřebám. Intervenční logika pro každé opatření a příslušné společné ukazatele jsou uvedeny v informačních listech opatření. (**Viz. příloha 2, metodický pokyn E – informační listy opatření**).

Ukazatele týkající se vstupů. Tyto ukazatele se vztahují k rozpočtu nebo jiným zdrojům přiděleným na každé úrovni pomoci. Ukazatele týkající se finančních vstupů se používají pro sledování plnění (ročních) závazků a plateb finančních prostředků, které jsou k dispozici pro každou operaci, opatření nebo program ve vztahu k jejich způsobitelným nákladům.

Příklad: výdaje podle opatření vykázané Komisi.

Ukazatele týkající se výstupů. Tyto ukazatele měří činnosti prováděné přímo v rámci programů. Tyto činnosti jsou prvním krokem k uskutečnění operativních cílů intervence a měří se ve fyzikálních nebo měnových jednotkách.

Příklad: počet pořádaných školení, počet zemědělských podniků, kterým je poskytnuta investiční podpora, celkový objem investic.

Ukazatele týkající se výsledků. Tyto ukazatele měří přímé a okamžité účinky intervence. Poskytují informace například o změnách jednání, kapacity nebo výkonnosti přímých příjemců a měří se ve fyzikálních nebo měnových jednotkách.

Příklad: celkový počet vytvořených pracovních míst, úspěšné výsledky odborného vzdělávání.

Ukazatele dopadu. Tyto ukazatele se týkají přínosů programu přesahujících okamžité účinky na jeho přímé příjemce nejen na úrovni intervence, ale obecněji také v programové oblasti. Jsou spojeny s širšími cíli programu. Obvykle se vyjadřují „netto“, což znamená odečtení účinků, které nelze přičíst intervenci (např. dvojí započtení, přitěžující účinky), a zohlednění nepřímých účinků (přesun a multiplikační účinky).

Příklad: zvýšení zaměstnanosti ve venkovských oblastech, zvýšená produktivita zemědělského odvětví, zvýšená výroba energie z obnovitelných zdrojů.

Základní ukazatele.

Základní ukazatele se používají v analýze SWOT a ve vymezení strategie programu. Spadají do dvou kategorií:

- *Základní ukazatele týkající se cílů.* Tyto ukazatele jsou přímo spojeny s širšími cíli programu. Používají se pro vytvoření analýzy SWOT z hlediska cílů stanovených v nařízení. Používají se také jako základní úroveň (nebo odkaz), podle níž bude posuzován dopad programů. Základní ukazatele odrážejí situaci na začátku programového období a vývoj v průběhu času. Odhad dopadu by měl odrážet tu část změny v průběhu času, kterou lze přičíst programu po zohlednění základních trendů a ostatních intervenčních faktorů.
- *Základní ukazatele týkající se souvislosti.* Tyto ukazatele poskytují informace o důležitých aspektech obecných souvisejících trendů, které mají pravděpodobně vliv na provádění programu. Základní ukazatele týkající se souvislosti mají proto dva účely: i) přispívat k určení silných a slabých míst v rámci regionu a ii) napomáhat k výkladu dopadů dosažených v rámci programu v souvislosti s obecnými hospodářskými, sociálními, strukturálními nebo environmentálními vývojovými tendencemi).²

Úplné seznamy společných ukazatelů, pokyny k výběru a používání ukazatelů a popisné informační listy základních ukazatelů, ukazatelů týkajících se výstupů, výsledků a dopadu a také seznam příkladů dalších ukazatelů jsou uvedeny v doprovodných metodických pokynech (viz. příloha 3. Metodické pokyny F–K). Metodický pokyn A k výběru a používání ukazatelů stanoví, které ukazatele je nutno zahrnout do národních strategických plánů a které musí být obsaženy v programu pro rozvoj venkova.

Další ukazatele

Protože společné ukazatele nemusí plně odhalit všechny účinky programové činnosti, zejména pokud jde o vnitrostátní priority a opatření specifická pro danou lokalitu, je nutné stanovit v rámci programů další ukazatele. Členské státy a partnerství by měly tyto další ukazatele vytvářet v rámci programu operativně, ale v souladu s obecnými zásadami pro používání ukazatelů ve společném rámci pro monitorování a hodnocení.

Pokyny k používání dalších ukazatelů a příklady dalších ukazatelů jsou uvedeny v doprovodných metodických pokynech (viz. metodické pokyny A a K).

² Například přínos programů pro rozvoj venkova k cílům ochrany životního prostředí bude záviset také na celkových trendech využívání zemědělské půdy.

4. POŽADAVKY NA MONITOROVÁNÍ V NOVÉM OBDOBÍ

Článek 79

Postupy monitorování

1. Řídící orgán a monitorovací výbor sledují kvalitu provádění programu.
2. Řídící orgán a monitorovací výbor monitorují každý program pro rozvoj venkova pomocí finančních ukazatelů a ukazatelů souvisejících s výstupy a výsledky.

Monitorování poskytuje informace o pokroku při provádění programu z hlediska ukazatelů souvisejících s **finančními vstupy, výstupy a výsledky**.

Tyto informace jsou základem výročních zpráv a strategických zpráv na vnitrostátní úrovni a budou je používat monitorovací výbory.

Systém monitorování bude v novém období vybudován na stávajícím systému monitorování a pokynech, bude však různými způsoby zdokonalen a zefektivněn. Prostředky dostupné pro monitorování programů budou zaměřeny na omezený počet **společných ukazatelů souvisejících s výstupy a výsledky**, které budou věrohodně zachycovat pokrok dosažený intervencemi na cestě k dohodnutým cílům programů a které lze na úrovni EU shromažďovat.

V roce 2010 a každý druhý rok po roce 2010 předloží členské státy jako součást **strategického monitorování** souhrnnou zprávu o pokroku dosaženém při provádění svého národního strategického plánu a cílů a svém příspěví k plnění strategických směrů Společenství. Tato zpráva bude shrnutím předchozích výročních zpráv o pokroku a bude popisovat zejména ukazatele stanovené v národním strategickém plánu.

5. POŽADAVKY NA HODNOCENÍ V NOVÉM OBDOBÍ

Článek 85

Hodnocení *ex ante*

1. Hodnocení *ex ante* je součástí přípravy každého programu pro rozvoj venkova a jeho cílem je optimalizovat přidělování rozpočtových zdrojů a zlepšovat kvalitu programování. Jsou při něm zjišťovány a vyhodnocovány střednědobé a dlouhodobé potřeby, cíle, jichž má být dosaženo, očekávané výsledky, kvantifikované cíle zejména z hlediska účinku v porovnání s výchozí situací ...

Článek 86

Hodnocení v polovině období a hodnocení *ex post*

1. Členské státy zavedou pro každý program pro rozvoj venkova systém průběžného hodnocení.
2. Řídící orgán programu a monitorovací výbor využívají průběžného hodnocení:
 - a) k posuzování plnění programu ve vztahu k jeho cílům prostřednictvím ukazatelů týkajících se výsledků a případně účinku;
 - b) k zlepšování kvality programů a jejich provádění;
 - c) k posuzování návrhů na podstatné změny v programech;
 - d) k přípravě hodnocení v polovině období a hodnocení *ex post*.

Hodnocení se bude provádět průběžně. Bude zahrnovat všechna hodnocení, která se mají provádět v průběhu celého programového období, a na úrovni programu pak hodnocení *ex ante*, v polovině období a *ex post*, jakož i další hodnotící činnosti, které může

programový orgán považovat za užitečné pro zlepšení řízení programu. (**Viz. příloha 1, metodický pokyn B – pokyny pro hodnocení**).

Hodnocení *ex ante* je základem pro zavedení systému hodnocení stanovením cílů, cílových úrovní a základních úrovní pro program. Na tomto základě musí být vyvinut systém průběžného hodnocení, který zajistí průběžnou činnost za účelem hodnocení programu během celého programového období. Zavedení systému průběžného hodnocení musí být naplánováno od samého počátku programového období. (**Viz. příloha 1, metodický pokyn C – pokyny pro hodnocení *ex ante*, včetně strategického posuzování vlivů na životní prostředí**).

6. POŽADAVKY NA PODÁVÁNÍ ZPRÁV

Monitorování

Článek 82

Výroční zpráva o pokroku

1. Poprvé v roce 2008 a pak každoročně do 30. června zašle řídicí orgán Komisi výroční zprávu o pokroku dosaženém při provádění programu. Poslední zprávu o pokroku při provádění programu zašle řídicí orgán Komisi do 30. června 2016.

Řídicí orgán a monitorovací výbor provádějí monitorování každého programu pro rozvoj venkova pomocí finančních ukazatelů a ukazatelů souvisejících s výstupy a výsledky (článek 79 nařízení 1698/2005).

Monitorování se provádí hlavně prostřednictvím výročních zpráv o pokroku, předkládaných Komisi každoročně do 30. června.

Výroční zpráva o pokroku bude obsahovat všechny kvantitativní a kvalitativní informace uvedené v článku 82 nařízení 1698/2005. Tyto zprávy budou obsahovat především:

- tabulku obsahující finanční provádění programu a uvádějící u každého opatření výkaz výdajů vyplacených příjemcům během kalendářního roku (tabulkový formát obsažený v příloze VII návrhu prováděcích pravidel Komise pro strukturu a obsah výročních zpráv o pokroku),
- monitorovací tabulky, které budou obsahovat kvantitativní informace založené na společných ukazatelích týkajících se výstupů a výsledků. Tyto monitorovací tabulky budou vyplněny prostřednictvím databázové aplikace, která musí být zahrnuta do informačního systému pro rozvoj venkova, který nahradí současný systém společné zemědělské politiky a zdokonaleného řízení údajů a ukazatelů („CAP-IDIM“), a
- přehled průběžného hodnocení

Hodnocení

Článek 86

Hodnocení v polovině období a hodnocení *ex post*

3. Od roku 2008 předkládá řídicí orgán každým rokem monitorovacímu výboru zprávu o výsledcích průběžného hodnocení. Přehled hodnocení tvoří součást výroční zprávy o pokroku podle článku 82.

4. V roce 2010 se průběžné hodnocení provede formou samostatné zprávy o hodnocení v polovině období. V tomto hodnocení v polovině období budou navržena opatření ke zlepšení kvality programů a jejich provádění.

Z podnětu Komise se vypracuje přehled zpráv o hodnocení v polovině období.

5. V roce 2015 se průběžné hodnocení provede formou samostatné zprávy o hodnocení *ex post*.

Hodnocení posoudí plnění programů ve vztahu k jejich cílům prostřednictvím ukazatelů týkajících se výsledků a případně účinku (čl. 86 odst. 3 nařízení 1698/2005). Přehled průběžného hodnocení bude zahrnut do výroční zprávy o pokroku.

V roce 2010 se průběžné hodnocení provede formou samostatné zprávy o hodnocení v polovině období (čl. 86 odst. 4). V roce 2015 se průběžné hodnocení provede formou samostatné zprávy o hodnocení *ex post* (čl. 86 odst. 5).

Strategické monitorování

Článek 13

Souhrnné zprávy členských států

Poprvé v roce 2010 a každý druhý rok nejpozději 1. října předloží každý členský stát Komisi souhrnnou zprávu o pokroku dosaženém při provádění svého národního strategického plánu a cílů a svém příspěví k plnění strategických směrů Společenství. Poslední souhrnná zpráva bude předložena nejpozději 1. října 2014

Strategické zprávy jsou shrnutím výročních zpráv o pokroku za předchozí roky a popisují zejména: a) plnění a výsledky programů pro rozvoj venkova na základě ukazatelů stanovených v národním strategickém plánu, b) výsledky průběžných hodnocení každého programu (čl. 13 odst. 2).

Tyto zprávy budou obsahovat informace o pokroku z hlediska ukazatelů týkajících se výstupů, výsledků a účinku a v případě potřeby i aktualizaci základních ukazatelů.

Informační list číslo 9 vzoru metodických pokynů, kterým se stanoví národní strategický plán, obsahuje navrhovanou strukturu dvouletých zpráv předkládaných členským státem.

Požadavky na podávání zpráv podle různých druhů ukazatelů

Finanční ukazatele

Zprávy týkající se finančních informací budou podávány každoročně prostřednictvím výročních zpráv o pokroku pomocí tabulky obsahující finanční provádění programu, přičemž pro každé opatření bude uveden výkaz výdajů vyplacených příjemcům (konvergenční cíl se uvede zvlášť) během kalendářního roku. V letech 2010, 2012 a 2014

budou strategické zprávy zahrnovat finanční stav národního strategického plánu. Za podávání zpráv o tomto druhu ukazatelů odpovídají řídicí orgány.

Ukazatele týkající se výstupů

Společné ukazatele a další ukazatele týkající se výstupů budou od roku 2008 každoročně vykazovány ve zprávě o pokroku. Údaje o společných ukazatelích týkajících se výstupů budou uváděny v nové žádosti v rámci informačního systému rozvoje venkova. V letech 2010, 2012 a 2014 budou strategické zprávy obsahovat stav ukazatelů týkajících se výstupů. Za podávání zpráv o tomto druhu ukazatelů odpovídají řídicí orgány.

Ukazatele týkající se výsledků

Společné ukazatele a další ukazatele týkající se výsledků budou vykazovány každoročně od roku 2008 (v roce 2008 však pravděpodobně nebudou vzhledem k absenci výsledků v počátečním stádiu k dispozici žádné hodnoty). Údaje o společných ukazatelích týkajících se výsledků budou uvedeny v nové žádosti v rámci informačního systému rozvoje venkova. V letech 2010, 2012 a 2014 budou strategické zprávy obsahovat vývoj ukazatelů týkajících se výsledků. Za podávání zpráv o tomto druhu ukazatelů odpovídají řídicí orgány, ale údaje lze získat prostřednictvím průběžného hodnocení.

Ukazatele týkající se dopadu

Odhad dopadu a příslušné ukazatele jsou ve zprávě o hodnocení klíčové. Četnost podávání zpráv se shoduje s hodnocením *ex ante* (2005–2006), hodnocením v polovině období (2010) a hodnocením *ex post* (2015). Za hodnocení dopadu odpovídají nezávislí hodnotitelé.

Základní ukazatele

Na tyto druhy ukazatelů se povinnost „podávání zpráv“ nevztahuje, ale dvouleté strategické zprávy (2010, 2013, 2014) budou obsahovat aktualizaci společných a dalších základních ukazatelů souvisejících s cíli na základě dostupných údajů. Za tuto aktualizaci odpovídají členské státy.

Ve výročních zprávách se zvláštní aktualizace základních ukazatelů nepředpokládá s výjimkou významných změn národního strategického plánu, které mají vliv na provádění programu.

7. KVANTIFIKACE A STANOVENÍ CÍLŮ

Článek 78

Úkoly monitorovacího výboru

Monitorovací výbor ověřuje účinnost provádění programu pro rozvoj venkova. Za tímto účelem monitorovací výbor:

- b) na základě dokladů předložených řídicím orgánem pravidelně hodnotí pokrok dosažený při plnění konkrétních cílů programu;
- c) přezkoumává výsledky provádění, zejména dosahování cílů stanovených pro každou osu a průběžná hodnocení;

Článek 85

Hodnocení *ex ante*

1. Hodnocení *ex ante* je součástí přípravy každého programu pro rozvoj venkova a jeho cílem je optimalizovat přidělování rozpočtových zdrojů a zlepšovat kvalitu programování. Jsou při něm zjišťovány a vyhodnocovány střednědobé a dlouhodobé potřeby, cíle, jichž má být dosaženo, očekávané výsledky, kvantifikované cíle zejména z hlediska účinku v porovnání s výchozí situací ...

Kvantifikace je základním prvkem účinného monitorování a hodnocení. Proto by měly být kvantifikovány všechny ukazatele a příslušné cíle vytyčeny **vždy, když je daný ukazatel vhodný pro kvantifikaci**. Nejsou-li kvantifikované údaje k dispozici, měly by být použity kvalitativní údaje. V zásadě jsou **kvantifikovatelné všechny ukazatele předložené jako součást společného rámce**.

Kvantifikované cíle jsou orientační **odhady** založené na minulých zkušenostech a odborném posouzení. Standardním postupem je použití referenčních údajů uvedených ve zprávách, vyhodnoceních a studiích minulého programu. Hodnotitelé budou hrát důležitou roli v souvislosti s hodnocením *ex ante* při ověřování kvantifikovaných cílů výstupů a výsledků a při stanovení kvantifikovaných (a případně kvalitativních) cílů dopadu.

Nařízení o rozvoji venkova se zaměřuje obzvláště na kvantifikaci dopadu, zejména v souvislosti s výchozí situací. Přestože je však možné posuzovat dopad na úrovni přímých a nepřímých příjemců podpory, v mnohých případech je často obtížnější uvést jej v souvislost s obecnějšími základními trendy na úrovni programové oblasti. Lze to spojovat s poměrně malým rozsahem intervence nebo s nedostatkem příslušných základních referenčních údajů. Z tohoto důvodu by se pozornost měla zaměřit na odhad dopadu zdola:

- Nejprve by měl hodnotitel programu odhadnout dopad na úrovni přímých a nepřímých příjemců na základě ukazatelů týkajících se výstupů a výsledků, údajů z průzkumů, zkušeností a hodnocení z předchozích programových období (pro uvážení dvojího započtení, přitěžujících účinků, přesunu a multiplikačních účinků). To by mělo být prověřeno na základě simulované situace v programové oblasti.
- Následně by měl hodnotitel provést odhad příspěví k obecnému trendu na úrovni programové oblasti (základní trend), je-li dopad programu přijatelný / statisticky významný v porovnání s ostatními faktory. Pokud to není možné, měl by hodnotitel provést kvalitativní posouzení obecně.

Další pokyny ke kvantifikaci jsou uvedeny v **příloze 1 – metodický pokyn A**.

8. ODPOVĚDNOST ZA POSKYTOVÁNÍ ÚDAJŮ

Za shromažďování a přenos údajů týkajících se finančního monitorování a ukazatelů souvisejících s výstupy bude odpovídat řídicí orgán.

Pokud jde o ukazatele týkající se výsledků, mohou členské státy pro usnadnění shromažďování údajů využívat režimu průběžného hodnocení.

Řídicí orgán bude odpovídat také za poskytování údajů o základních ukazatelích. V rámci hodnocení *ex ante* a průběžného hodnocení je možné uskutečňovat další činnosti

Odhad dopadu, včetně výkladu / úpravy základních ukazatelů, průzkumů *ad hoc*, zvážení přitěžujících účinků, přesunu atd., bude odpovědností hodnotitelů programu.

9. PODPORA VÝVOJE MONITOROVÁNÍ, HODNOCENÍ A METODIKY

Evropská síť pro rozvoj venkova bude přispívat k účinnému provádění programů pro rozvoj venkova a plnit úlohu prostředníka, organizátora a zdroje odborných znalostí a osvědčených postupů pro oblast politiky rozvoje venkova na evropské úrovni. Tato síť bude poskytovat podporu řídicím orgánům, celostátním sítím pro venkov a ostatním příslušným subjektům podílejícím se na řízení a provádění programů pro rozvoj venkova.

Jako součást evropské sítě pro rozvoj venkova bude založena evropská síť pro hodnocení s cílem zavedení osvědčených postupů a vytváření kapacit pro účely hodnocení a tím zvýšení užitečnosti monitorování a hodnocení jako nástroje pro řízení programu. Podpora bude poskytována spoluprací a výměně osvědčených postupů, jakož i průběžnému vyvíjení metod a nástrojů. Bude zahrnovat tematické pracovní skupiny v odvětvích, například priority životního prostředí a LEADER. Hodnocení na úrovni programu bude doplněno doprovodnými tematickými studii a komplexním hodnocením na úrovni Společenství. (**Viz. příloha 4. Metodický pokyn M**)

Základní soubor často kladených dotazů, glosář a užitečné údaje jsou uvedeny v doprovodných metodických pokynech. (**Příloha 4. Metodické pokyny L, N a O**)